

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN HỮU THIỆN

TÁI CƠ CẤU NGÀNH TRỒNG TRỌT
HUYỆN VĂN BÀN TỈNH LÀO CAI

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

THÁI NGUYÊN, NĂM 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN HỮU THIỆN

TÁI CƠ CẤU NGÀNH TRỒNG TRỌT
HUYỆN VĂN BÀN TỈNH LÀO CAI

Ngành: Phát triển nông thôn

Mã ngành: 8.62.01.16

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN THỊ YẾN

THÁI NGUYÊN, NĂM 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn là trung thực, khách quan và chưa từng dùng để bảo vệ lấy bất kỳ học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn đã được cảm ơn, các thông tin trích dẫn trong luận văn này đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày   tháng   năm 2019.

Tác giả luận văn

Nguyễn Hữu Thiện

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, chỉ bảo tận tình của các thầy cô giáo, sự giúp đỡ, động viên của bạn bè, đồng nghiệp và gia đình.

Nhân dịp hoàn thành luận văn, cho phép tôi được bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc **TS. Nguyễn Thị Yến** đã tận tình hướng dẫn, dành nhiều công sức, thời gian và tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới Ban Giám hiệu, Phòng đào tạo, Khoa Kinh tế và phát triển nông thôn- Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, thực hiện đề tài và hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn tập thể lãnh đạo, cán bộ viên chức huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai và các cơ quan đơn vị trên địa bàn huyện đã giúp đỡ, tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình thực hiện đề tài.

Xin chân thành cảm ơn gia đình, người thân, bạn bè, đồng nghiệp đã tạo mọi điều kiện thuận lợi và giúp đỡ tôi về mọi mặt, động viên khuyến khích tôi hoàn thành luận văn./.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2019.

Tác giả luận văn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG, HỘP	vii
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp mới, ý nghĩa khoa học và thực tiễn.....	4
Chương 1. TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU	5
1.1. Cơ sở lý luận	5
1.1.1. Một số khái niệm.....	5
1.1.2. Cơ cấu ngành trồng trọt.....	6
1.1.3. Đặc điểm của cơ cấu ngành trồng trọt	7
1.1.4. Tái cơ cấu ngành trồng trọt	8
1.1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến tái cơ cấu ngành trồng trọt	16
1.1.6. Những chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước ta về tái cơ cấu nông nghiệp và ngành trồng trọt.....	19
1.2. Cơ sở thực tiễn	20
1.2.1. Kinh nghiệm tái cơ cấu ngành trồng trọt tại một số địa phương trên cả nước	20
1.2.2. Bài học kinh nghiệm rút ra cho tái cơ cấu ngành trồng trọt huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai.....	26
1.3. Tổng quan tài liệu nghiên cứu.....	28

Chương 2. ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	30
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	30
2.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	30
2.1.2. Điều kiện kinh tế xã hội	34
2.1.3. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội cho tái cơ cấu ngành trồng trọt huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai	35
2.2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài	37
2.3. Nội dung.....	37
2.4.1. Phương pháp tiếp cận.....	37
2.4.2. Phương pháp thu thập thông tin	38
2.4.3. Phương pháp tổng hợp số liệu.....	39
2.4.4. Phương pháp phân tích.....	39
2.4.5. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	40
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	42
3.1. Thực trạng ngành trồng trọt huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai	42
3.1.1. Tình hình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp của huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai	42
3.1.2. Thực trạng các loại cây trồng chính phân theo nhóm cây tại huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai.....	43
3.1.3. Giá trị sản phẩm thu được bình quân của đất trồng trọt tại huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai.....	49
3.2. Thực trạng tái cơ cấu ngành trồng trọt của huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai	50
3.2.1. Thực trạng phát triển ngành trồng trọt có chỉ dẫn địa lý	50
3.2.2. Thực trạng phát triển ngành trồng trọt kết hợp an ninh, quốc phòng.....	52
3.2.3. Thực trạng tổ chức cụm liên kết sản xuất trồng trọt	53
3.2.4. Thực hiện các Chính sách tái cơ cấu ngành trồng trọt.....	55
3.2.5. Thực trạng tái cơ cấu phân chia giá trị gia tăng trong ngành trồng trọt.....	56
3.2.6. Thực trạng phương thức tổ chức quản lý, sản xuất trồng trọt trong tái cơ cấu ngành.....	58
3.2.7. Thực trạng liên kết chuỗi giá trị trong các sản phẩm trồng trọt tại huyện Văn Bàn	59

3.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến tái cơ cấu ngành trồng trọt huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai	60
3.3.1. Về nhân tố tự nhiên	60
3.3.2. Về nhân tố xã hội	61
3.3.3. Về nhân tố thuộc về kỹ thuật và tổ chức sản xuất	62
3.4. Định hướng và giải pháp tái cơ cấu ngành trồng trọt huyện Văn Bàn giai đoạn 2020 - 2025 tầm nhìn đến 2030	63
3.4.1. Dự báo thị trường ngành trồng trọt tại huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai.....	63
3.4.2. Những giải pháp chủ yếu tái cơ cấu ngành trồng trọt huyện Văn Bàn giai đoạn 2020-2025 tầm nhìn đến 2030	64
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	69
TÀI LIỆU THAM KHẢO	71

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Diễn giải
BQ	Bình quân
CC	Cơ cấu
CNH - HĐH	Công nghiệp hoá - Hiện đại hoá
CT	Cây trồng
DT	Diện tích
ĐVT	Đơn vị tính
HQKT	Hiệu quả kinh tế
HTX	Hợp tác xã
KT - XH	Kinh tế - xã hội
LĐ	Lao động
NĐ	Nghị định
NN	Nông nghiệp
PTNT	Phát triển nông thôn
QĐ	Quyết định
SL	Sản lượng
SPNN	Sản phẩm nông nghiệp
SX	Sản xuất
TB	Trung bình
Trđ	Triệu đồng
TT	Thị trường

DANH MỤC CÁC BẢNG, HỘP

Danh mục các bảng

Bảng 3.1.	Giá trị sản xuất và cơ cấu ngành nông nghiệp huyện Văn Bàn giai đoạn 2016 - 2018	42
Bảng 3.2.	Diện tích các loại cây trồng chính phân theo nhóm cây tại huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai giai đoạn 2016 - 2018.....	44
Bảng 3.3.	Sản lượng các loại cây trồng hàng năm chính tại huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai giai đoạn 2016 - 2018	46
Bảng 3.4.	Sản lượng các loại cây trồng lâu năm chính tại huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai giai đoạn 2016 - 2018	48
Bảng 3.5.	Sản lượng các loại cây trồng lâu năm chính tại huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai giai đoạn 2016 - 2018	49
Bảng 3.6.	Các dự án triển khai để phát triển ngành trồng trọt của huyện Văn Bàn giai đoạn 2016 - 2018 và mục tiêu đến năm 2020.....	51
Bảng 3.7.	Đánh giá hiệu quả hoạt động của các mô hình tổ chức sản xuất trong trồng trọt trên địa bàn huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai	53
Bảng 3.8:	Kết quả thực hiện chính sách tái cơ cấu ngành trồng trọt.....	55
Bảng 3.9:	Thực trạng tái cơ cấu phân chia giá trị gia tăng trong ngành trồng trọt giai đoạn 2016 - 2018.....	57
Bảng 3.10:	Thực trạng nguồn thông tin để hộ ra quyết định sản xuất kinh doanh	58

Danh mục các Hộp

Hộp 3.1:	Chia sẻ của một người dân huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai.....	61
Hộp 3.2:	Chia sẻ của một cán bộ ngành nông nghiệp huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai	61
Hộp 3.3:	Chia sẻ của một lãnh đạo huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai	63

TRÍCH YẾU LUẬN VĂN

1. Tên tác giả: **Nguyễn Hữu Thiện**
2. Tên luận văn: **Tái cơ cấu ngành trồng trọt huyện Văn Bàn tỉnh Lào Cai**
3. Ngành: **Phát triển nông thôn** Mã số: **8.62.01.16**
4. Cơ sở đào tạo: **Trường Đại học Nông Lâm**

Cùng với xu thế phát triển của xã hội, tất cả các ngành, các lĩnh vực đều cần được mở rộng và phát triển. Sự tăng nhanh về dân số kéo theo nhu cầu sử dụng các thực phẩm của ngành trồng trọt ngày càng lớn, trong khi đó đất đai lại không tăng lên về mặt số lượng khiến cho áp lực về đất đai ngày càng nhiều. Con người đã tìm mọi cách để khai thác đất đai nhằm thỏa mãn những nhu cầu ngày càng tăng đó. Như vậy tái cơ cấu ngành trồng trọt có vai trò hết sức quan trọng đối với ngành nông nghiệp hiện nay. Do vậy, việc tái cơ cấu ngành trồng trọt để sử dụng hợp lý các nguồn tài nguyên của địa phương là vô cùng cần thiết

Văn Bàn là một huyện vùng thấp thuộc tỉnh Lào Cai, với các điều kiện tự nhiên sẵn có như diện tích tự nhiên lớn, độ tán che phủ cao, nguồn sinh thủy dồi dào, đất đai màu mỡ, có các thung lũng bình diện rộng chia ra từng khu vực với các cấp địa hình khác nhau là điều kiện thuận lợi cho phát triển sản xuất nông nghiệp, luôn là đơn vị dẫn đầu trong sản xuất lương thực của tỉnh Lào Cai. Trong những năm gần đây do tác động của nhiều yếu tố trong và ngoài nước đã đặt ra những yêu cầu cấp thiết cho nền kinh tế đặc biệt là vấn đề chuyển đổi cơ cấu kinh tế theo hướng công nghiệp hoá, hiện đại hoá. Trong quá trình chuyển đổi cơ cấu của ngành nông nghiệp huyện Văn Bàn còn gặp nhiều khó khăn cần giải quyết như vấn đề ruộng đất của nông dân, nếu như trước đây người nông dân sinh kế chủ yếu từ trồng trọt, thì nay do hiệu quả sản xuất thấp, người nông dân không thiết tha với sản xuất nông nghiệp chuyển đổi sang các ngành nghề khác, còn lại hộ sản xuất nông nghiệp thì phân tán, sản xuất manh mún, mức độ đầu tư thâm canh thấp, sản xuất